

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 199. — ŠTEV. 199.

NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 24, 1932. — SREDA, 24. AVGUSTA 1932

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX.

HITLER JE NAPOVEDAL BOJ "GILOTINSKI VLADI"

NEMŠKA VLADA BO IZJEMNO POSTAVO STROGO IZVAJALA, NE GLEDE NA STRANKE IN OSEBE

Nemški narodni socialisti so se strahovito razburili, ko so izvedeli, da je bilo pet izgreznikov obsojenih na smrt. — Politična kriza se je še bolj poostрила. — Vlada izjavlja, da se ne bo vklonila nobenemu političnemu pritisku. — Nemška vlada v hudih škripkih.

BERLIN, Nemčija, 23. avgusta. — Nemška vlada je pokazala, da se s svojimi izjemnimi odredbami ne šali. Pred par tedni je bila uveljavljena postava, ki določa smrtno kazen za slehernega, ki tekom izgrediv povzroči smrt svojega političnega nasprotnika. In tako se je zgodilo, da so bili obsojeni na smrt trije narodni socialisti in dva pristaša gornješlezke deželne brambe, ker so baje usmrtili nekega komunista.

Voditelj narodnih socialistov (fašistov) Adolf Hitler, je vložil proti obsodbi odločen protest.

Vlada mu je odgovorila s posebnim manifestom, v katerem pravi, da bo z največjo strogostjo nastopila proti vsem kršilecem postav, ne oziraje se na osebe in na stranke.

Manifest je bil izdan kmalu po Hitlerjevi izjavi, v kateri so najbolj značilne sledeče besede: — Nebo naj nam pošilja trpljenje za trpljenjem, nič zato. Toda naša skrb bo, čimprej pošteno obračunati s to gilotinsko vlado.

Vlada pravi v svojem manifestu, da se v zadevi petih obsojencev ne bo vklonila nobenemu političnemu pritisku, pa naj pride s te ali z one strani.

V Beuthen, kjer je bila izrečena smrtna obsodba, je zavladovalo veliko razburjenje. Po ulicah so se zbirali narodni socialisti in skušali vprizoriti veliko demonstracijo, kar je pa policija pravočasno preprečila. Štirje narodni socialisti, ki so nagovarjali tovariši k demonstraciji, so bili aretirani.

Hitlerjeva izjava se glasi: —

— Tovariši, sedaj boste menda razumeli, zakaj sem se branil stopiti v Papenovo vlado. Gospod v Papen, zame ne obstoji vaša krvava objektivnost. Jaz nimam potrebnih zmožnosti, da bi vršil rabeljsko delo nad ljudmi, ki se bore za svobodo.

— Ako mislite, da bom kdaj z razsodbo zadovoljen, se strahovito motite. Nebo naj nam pošilja trpljenje za trpljenjem, nič za to. Toda naša skrb bo, čimprej obračunati s to gilotinsko vlado.

— Gospod von Papen je s krvjo domorodnih borilcev zapisal svoje ime v knjigo nemške zgodovine. Za posledice tega dejanja ni določene nobene kazni.

Svojo izjavo je zaključil z ugotovitvijo, da je bilo v zadnjem času usmrčenih tristo narodnih socialistov. Padli so v boju za svojo sveto stvar.

Vlada je s svojo obsodbo izrekla odločilno besedo. Ako bodo obsojenci res usmrčeni, bodo narodni socialisti do skrajnosti podivjali, kar bi imelo dalekosežne posledice. Ako bi vlada obsojence pomilostila, bi s tem pokazala, da se narodnih socialistov boji.

Razburjenje, ki ga je povzročila smrtna obsodba, je uničilo vse upanje, da bi bilo mogoče uveljaviti političen mir v tednu, predno se bo sestal nemški državni zbor.

Brzjavka, ki jo je naslovil Hitler na obsojence, se glasi: —

— Tovariši, ta nezaslišna razsodba me je zvezala z vami v brezmejni zvestobi. Svoboda vsakega posameznega izmed vas v tej uri je vprašanje naše časti. Naša sveta dolžnost je, boriti se proti vladi, ki je kaj takega omogočila.

Vlada bo posegla v farmerski štrajk

DELO V MAJNAH SE PRIČENJA

Po več mesecih so anarhistične majne zopet odprte. — V septembru bo v New Yorku konferenca glede plač.

Wilkesbarre, Pa., 23. avgusta. Veliko upanje je navdalo majnerje v Pennsylvaniji, ko je bilo po več mesecih več sto majnerjev poklicanih na delo. Operatorji pa so sporočili unijskemu vodstvu, da žele sklicati 6. septembra v New Yorku konferenco, na kateri se bodo zastopniki operatorjev in unijskih majnerjev pogajali za znižanje plač.

To sporočilo je objavil zastopnik operatorjev W. W. Inglis, predsednik Glen Alden Coal Company.

Odbor bo sestavljen iz šestih zastopnikov operatorjev in šestih zastopnikov premogarske unije. Seja se bo vršila v Anthracite Institute v New Yorku.

Pri predlogu za to konferenco so se operatorji poslužili pravice, ki je dovoljena obema strankama po dosedanjih pogodbah.

JAPONCI NE PRIKRIVAJO NAMENOV

Japonska priznava, da bo jeseni vpadla v Jehol. — Generalni štab zanikuje. — Kitajci se bodo postavili v bran.

Tokio, Japonska, 23. avgusta. Neki uradnik japonskega zunanega ministrstva je potrdil vesti, ki so bile razširjene zadnje tedne, da bo Japonska jeseni pričela s svojimi operacijami v kitajski provinci Jehol, katero namerava priklopiti Mandžuriji.

Ob istem času pa japonski generalni štab zanikuje, da bi se japonska armada pripravljala na kako ofenzivo v Jeholu.

Šanghaj, Kitajska, 23. avgusta. Neko poročilo iz Peipinga pravi, da je generalna provinca Jehol, general Tang-Yu-lin zaprosil za vojaško ojačenje, da se more upreti japonskemu vpadu ter je izjavil, da se bo boril do zadnjega moža.

GANDHIJEVA PRISTAŠINJA V JEČI

Bombay, Indija, 23. avgusta. — Miss Madeleine Slade, ki se je odpovedala vsem dostojanstvom v Angliji, da je mogla postati oseba na služabnica Mahatme Gandhija, je bila obsojena na enoletno ječo, ker se ni pokorila policijski odredbi, ki ji je prepovedala bivanje v Bombayju.

Miss Slade, ki je hei upokoje-nega angleškega admirala, je bila prvič aretirana v februarju, ker ni hotela oditi iz mesta in ko so jo siloma izgnali in se je pozneje zopet vrnila, je bila zopet aretirana.

AMERIKANCI V TUJINI

404,317 Amerikancev živi stalno v tujih državah. — Polovica se jih nahaja v Kanadi.

Washington, D. C., 23. avgusta. Izven Združenih držav živi stalno 404,317 ameriških državljanov in so raztreseni po vseh državah sveta. V tem številu pa niso vključeni turisti, ki gredo samo za nekaj časa izven državnih mej.

Nad polovico teh in sicer 223,858 jih je nastanjenih v Kanadi. Okoli 100,000 Amerikancev živi v Evropi in največ v Franciji, namreč 23,913. Na Norveškem, katera dežela se širi daleč v severni krog v deželo "polnočnega solneca", jih je 846.

Zelo veliko ameriških državljanov je na Portugalskem in sicer 17,149. Največ teh živi na Azorskih otokih in so ribiči, ki so prišli v Ameriko, postali tu državljani, nato pa so se zopet vrnili v svojo domovino.

V Italiji je 12,112 Amerikancev, v Angliji 8,386, na Irskem 6,222, na Češkem 7,454, v Jugoslaviji 5,460, v Nemčiji 4,660, v Rusiji 2,000 itd.

V Afriki je okoli 4000 Amerikancev, največ med njimi jih je v uniji Južne Afrike.

V Aziji je ameriških državljanov 24,742. Od teh jih je na Kitajskem nekaj nad 10,000, na Japonskem 3,610, v Indiji 3,766 in v Palestini 3,313.

V Južni Ameriki je 12,510 Amerikancev, v Zapadni Indiji do 20,000 V Avstraliji je oamo 1,535 Amerikancev.

KONGRESNE VOLITVE V ČILE

Santiago, Čile, 22. avgusta. — Vlada je danes določila, da se bodo vršile volitve za nov kongres dne 30. oktobra. Kongres bo nato določil dan za predsedniške volitve.

VLOM PRI DR. SCHACHTU

Neuruppin, Prusija, 22. avgusta. — Sinoči je bilo vlomljeno v stanovanje bivšega predsednika državne banke, dr. Hjalmar Schachta. Vlomilci so odnesli vso srebrno posodo in dosti obleke.

ZETEV V UKRAJINI

Moskva, Rusija, 23. avgusta. — V Ukrajini se je na poziv lista "Pravda" organiziralo 100,000 kmetov, da požanje žito, katerega je mnogo več kot lansko leto. Poročilo iz Harkova pravi, da so se kmetje v velikem številu odzvali pozivu "Pravde", da čim prej pospravijo žito, predno bo nastopilo hladnejše vreme.

Krajevna komunistična društva nabirajo najboljšje poljske delavce, da bo žetev 100 odstotkov popolna. Krajevni poročevalci listov niso samo po listih pozivljali kmetje na delo, temveč so jih tudi pri raznih shodih navduševali za poljsko delo, pa tudi sami so jim pomagali na polju.

Žetev v Ukrajini se je zakasnila, ker je splošna polje kazalo zelo slabo, toda zadnji čas se je žito zelo popravilo, tako da bo žetev bolj bogata kot lansko leto.

AMERIKA BO PRIZNALA SOVJ. UNIJO?

Rusija ne more prositi, da jo Amerika prizna. — Upa pa, da bodo Združene države same pričele s pogajanjmi.

Moskva, Rusija, 23. avgusta. — Sovjetska vlada ne more in tudi ne bo zavzela ponižnega stališča, da bi prosila Združene države za priznanje, toda prav nič ne prikriva svojega upanja, da je bodo Združene države v bližnji bodočnosti priznale.

S priznanjem upa Rusija stopiti v boljše trgovsko zvezo z Ameriko. Rusija zelo potrebuje ameriške stroje in tudi druge izdelke in tega ruska vlada ne prikriva, toda, kar more dobiti kje drugje, kupuje Rusija v drugih državah in bo kupovala tako dolgo, dokler postopa z njo Amerika kot s kako manj vredno državo.

Posebno jasno je postalo zadnji dve leti, da Rusija ne more razširiti svojega kredita, kar je za trgovino neobhodno potrebno, v državah, od katerih nima moralne podpore.

Za slučaj, da Združene države priznajo Rusijo, bi Rusija takoj dobila kredit pri ameriških privatnih denarnih zavodih, ali pa bi od Združenih držav dobila posojilo za nakup potrebnega blaga.

Četudi je bil med Rusijo in Japonsko poravnani dolgoletni spor glede ribarstva v Pacifiku, vendar povzročajo dogodki na Daljnem Istoku Moskvi velike skrbi. Ravno v tej točki vidijo Rusi potrebo skupnega delovanja med Rusijo in Združenimi državami.

Japonci so prepričali svet, da odločbe v Ženevi ne morejo ovirati njihovih načrtov glede Mandžurije.

Ako Rusija in Amerika ki imate slične interese na Daljnem Istoku, delujeta posamezno, ni mogoče ustaviti Japonske. Ako bi Rusija in Amerika pokazali sveto, da si nista več v sovraštvu, tedaj bi bila Japonska primorana odstopiti od svojih namer v Mandžuriji in takoj bi bila odstranjena vsaka nevarnost za vojno v Aziji.

Zelo malo je znano širši javnosti o poglavitnem vzroku, da Zdr. države nočejo priznati sovjetske Rusije. In to je delovanje Tretje internacionale. Sovjetska vlada vedno zastopa stališče, da sovjetska vlada nima nikake zveze z Internacijo in da tudi ne more preprečiti njenega delovanja v Združenih državah.

Predno pa bodo Združene države priznale Rusijo, bodo prav gotovo zahtevale, da revolucionarno gibanje v Združenih državah ne bo dobilo finančne podpore iz Rusije.

Premogovna žila v Coloradi.

Lafayette, Colo., 23. avgusta. — Monroe Coal Company je pred kratkim našla premogovo žilo, ki je visoka sedem čevljev in širi čevlje široka. Kompanijski inženirji so vrtali za premogom več mesecev.

Z OVIRANJEM POŠILJATEV KRŠIJO FARMERJI ZVEZNO POSTAVO

SIOUX CITY, Iowa, 23. avgusta. — Vlada se je pričela zanimati za vedno naraščajočo stavko farmerjev v osrednjem zapadu. Toda navzlic morebitnemu posredovanju farmerji ne odnehajo. Velika gorečnost farmerjev, da ustavljajo vlake z živino, bo najbrže vzrok, da bo vlada posegla v stavko.

Ker straži okoli 300 farmerjev ceste ob reki Missouri na strani Iowa države in skušajo s tem ustaviti ves promet je nadomestni pravdnik Združenih držav Ambrose C. Epperson rekel, da farmerji s tem, da ovirajo pošiljanje blaga, kršijo zvezno postavo. Ob enem so pa tudi okrajne oblasti okoli Omaha posvarile farmerje, da se naj zdrže vsakega nasilja in farmerji so obljubili, da bo samo mirno piketiranje.

Governorji severozapadnih držav so izjavili, da bodo počakali na razvoj stavke, predno bodo v tem oziru kaj ukrenili.

Governor Olson iz države Minnesota se pa je postavil na stran farmerjev in rekel, da bi bil za obsedno stanje, po katerem bi bilo vsako dovažanje živin ustavljen.

Farmerji North Dakote so se vedno pri svojem trdnem sklepu, da prej ne prodajo pšenice, dokler ne bo določena cena \$1 za bušel.

Emerson, Neb., 23. avgusta. — Tristo farmerjev iz Nebraske, ki skušajo ustaviti ves dovoz na trg v Sioux City, je ustavljal vlak z živino. Sicer se jim je posrečilo odvezati nekaj železniških voz, toda niso mogli izpustiti živine.

Železniški sprevodniki so pobegnili z vlaka v Neora, Neb. in so se pozneje zopet vrnili ter odpeljali vlak v Sioux City. Ko so sprevodniki pobegnili, so se tudi farmerji odstranili od vlaka. Okr. oblasti so uvedle preiskavo.

VOJNO STANJE V BRAZILIJU

Napad upornikov pri Sao Paulo je bil odbit. — Zvezno vojaštvo se je posluževalo v boju z uporniki topov.

Rio de Janeiro, Brazilija, 23. avgusta. — V sled večje bitke na fronti pri Sao Paulo in večjih izgrediv v Rio de Janeiro je bilo po celi Braziliji razglašeno vojno stanje.

Ko je provizorična vlada predsednika Getulio Vargas naznanila, da so bili uporniki v Sao Paulo odbiti, so nezadovoljniji vrgli pred Esplanada de Castello dve bombi in vnel se je boj, ki je trajal pol ure. Vojaštvo je izgredivke pregnalo.

Pri Sao Paulo je šlo 10,000 zveznih vojakov v boj proti upornikom na sedem in pol dolgi fronti. Zvezni vojaki so zelo streljali s topovi. Uporniki so imeli težke izgube.

Vstaja v Sao Paulo se je pričela z zahtevo, da se v Braziliji vpele ustavna vlada. V svoji revoluciji leta 1930 ste državi Sao Paulo in Rio Grande do Sul postavili dr. Vargas na krmilo vlade. Ob istem času je bil predsednik Washington Luis in dr. Julio Fre-

KOLERA NA KITAJSKEM

Vsak dan pomrje v Šansi provinci do 100 oseb. Zdravniki po misijonskih postajah so porabili vsa zdravila.

Sian, Šansi provinca, Kitajska, 23. avgusta. — Sian, ki je križišče mnogih cest v Aziji, je postalo mesto smrti, kajti kolera se je tako zelo razširila, da vsak dan umrje v mestu po sto ljudi. To trgovsko središče med Kitajsko in Azijo je mnogo trpelo vsled letošnje povodnji in prebivalci, katerih je en milijon, storijo vse, da popravijo velikansko škodo in odvrnejo sedanjo nesrečo.

Mestne ulice, ki so iste, kakor jih je videl Marco Polo pred več stoletji, so pokrite s snežno belo plastjo, s porcelanastim prahom. Vreme je sedaj že malo hladnejše in upanje prevladuje, da je kolera dosegla svoj višek.

Mnogo tisoč oseb je bilo cepljenih proti koleri, toda seruma primanjkuje. Domači in misijonski zdravniki so že omagali vsled prenapornega dela. Njihovo delovanje je sicer rešilo na tisoče življenj, toda taki epidemiji niso kos.

Kolera se je prvič pojavila na Kitajskem jeseni, ko so se pričele sovražnosti med Kitajsko in Japonsko. Nato pa je nastopila velikanska vročina in prišlo so velike povodnji.

Poročila iz Harbina naznanjajo, da je država Mančoukuo postavila visoke pristojbine za uvozno blago, da dobi okoli pol milijona dolarjev, s katero vsoto hoče olajšati bedo prebivalstva, kateri je zapadlo vsled kolere in povodnji.

Le malo krajev je na Kitajskem, ki ne bi bili prizadeti. Kanton je mnogo trpel vsled povodnji. Kolera je razširjena ob reki Yangtze in po dolinah Rmene reke in dalje proti zapadu po provinci Šensi.

Čudna morska žival.

Richmond, Va., 22. avgusta. — J. F. Davis je vjel neko čudno morsko žival, ki tehtja pet funtov, je dolga 26 palcev in 18 palcev visoka. Njena glava je podobna glavi opice.

ates, ki je pri volitvah zmagal nad dr. Vargasom, se je pripravljala, da prevzame vlado. Isti čas pa je dr. Prestes odpotoval v Združene države, ko se je pričela revolucija. Predsednika Luisa so izgnali iz dežele in dr. Vargas je bil v novembru leta 1930 vpeljan v vlado.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

K. W. ARAMIS:

PRI NOVOBOGATINOVIH

Čas vse izpremeni, tudi čase... Kdor je bil pred desetimi leti pri Novobogatinovih, bi zdaj njihovega doma ne spoznal. Ne spoznal bi zakonev Novobogatinovih.

Gospod Nikodem se je popolnoma izpremenil. Zdjaj ne kupuje več za drag denar starinskih predmetov, slik in umetnin, vtem pogledu se je docela ohladil, ker je prišel do spoznanja, da ta roba ne more obresti in ne skače več v ceni, kakor prva leta po vojni.

Sploh ne govori več rad o vojni, niti slišati noče o nji. Ko so se bile začele nedavno širiti vesti o vojni nevarnosti na Daljnem vzhodu, se je pokazal gospod Nikodem odločnega pacifista. In kako bi se ne? Vse svoj kapital ima zamrznjen, naložen sicer varno, toda v nepremičninah. A brez gotovine ni nobenih vojnih kupcij, ne dobav.

Vojna je zdaj v očeh gospoda Nikodema pravi bič človeštva in nič drugega. Čas vse izpremeni, tudi čase...

Tudi gospa Nežka je popolnoma izpremenila fazono.

Se pred desetimi leti se je najraje sukala po kuhinji in če je že na hip priselila h gostom v salonu je sedela liki lipov bog in niti besedice ni črhnila, da bi se ne zaletela in izdala. Poznala se je dobro in pazila je, da bi vprico gostov ne bleknila kaj nerodnega.

V teh desetih letih je pa že moral človek kaj ujeti v družbi. Saj je prečitela cele kupe novin. In koliko gledališč je oblezla, koliko prispevkov plačala v raznih družabnih krožkih, klubih in društvih!

Zdjaj je pa drugače. Čas vse izpremeni, tudi čase...

Zadnjič, ko je bila pri Novobogatinovih velika družba in so praznovali konec predpusta, je gospa Nežka že kaj samobitno zabavala goste:

— Saj pravim, naša poljska žena doseže vse, česar se loti. Reci mi, gospoda, postavim samo ta radio. V mojih otroških letih še ni bilo o njem duha ne sluha, lepe vas prosim, a zdaj skoraj nimamo strehe brez antene in če gre človek po cesti, sliši malone skozi vsako okno nekakšen ampučion. In vse to za bore tri zlate mesece. In kdo je izumil ta radio? Nihče drugi nego poljska žena... No, kako se že piše, da bi jo šment?... Ta gospa Sladkowska v Parizu... No, mar nimam prav?

Ali vzemimo obleke, ženske obleke. Ko sem bila jaz deklica, smo se oblačile tako, da se je videl samo nos, vse drugo je moralo biti skrito. Zdjaj so pa obleke tako inteligentne, da lahko moški že od daleč vidi vse, kar ga zanima. In zopet je tu poljska žena, ki se zna tako galantno oblačiti.

In ko je začel nekdo izmed gostov hitro govoriti o tej prekletni gospodarski krizi, je gospa Nežka tudi v ta pogovor junaško posegla, rekot:

— To so po mojem mnenju prazne čenčice... V starih časih, ko je hodil po svetu še Mojzes, je živel mogočen kraj in ta vam je imel dolarjev, funtov, draguljev in vsakršnih zakladov, da bi jih človek svoj živ dan ne preštel. Imenoval se je ta mogočni in bogati kralj Krizis in vsi so mu zavirali. Ime Krizis se ga je pa prijelo, ker je bil najbogatejši mož na svetu... A zdaj, gospoda moja, imenujejo ljudje krizis posmanjkanje gotovine in brezposelnosti in bodo... Mar ni to narobe svet? Saj ni čuda, da je zdaj na svetu tako hudo, ko so pa ljudje postavili vse na glavo.

In gospa Nežka Novobogatinova se je zmagoslavno ozrla po svojih gostih. Nihče ji ni ugovarjal.

Izpremenila sta se naša mila zakonca Novobogatinova! Oh, kako sta se izpremenila!

Čas vse izpremeni, tudi čase...

MRLIČI SE GIBLJEJO

Znana pariška revija "Je sais tout" priobčuje zanimiv sestavek o pojavi, ki je sam po sebi čisto navaden, vendar pa zaradi slabega opazovanja ljudi razburja ljudsko domišljijo in ustvarja legende.

Gre za dejstvo, ki se večinoma kaže pri izkopavanju mrtličev. Če sto se primeri, da najdejo truplo v grobu v drugačni legi kakor so ga bili položili pred pokopom v rakev. Neuki ljudje, ki opazujejo takšno spremembo, seveda razvpijejo vsak takšen primer kot pokop živega mrtveca, ki si ob času pogreba ni mogel pomagati, da bi dal od sebe življenjski znak in opozoril druge na svoje stanje. Po svetovni vojni pa se je to naziranje nekoliko spremenilo, in sicer predvsem pri tistih, ki so imeli priliko opazovati lego trupel u smrtnih tovarišev v strelskih jarkih. V posebno ekstremnih slučajih se je namreč primerilo, da so takšni mrtveci po nastopu dviganja roke, jih prekrizali, ali pa celo popolnoma spremenili lego svojega telesa. In še strašnejše: trupla, ki so bila že osem ali več dni pokrita z zemljo, so nenadoma pomolila noge ali roke skozi tenko plast zemlje, ki jih je zasula. V resnici igra v vseh takšnih okoliščinah odločilno vlogo nastop odrevenelosti, ki ni pri vseh udih in mišicah enakomerna in je torej podvržena različni napetosti, zavisi pa tudi od pritiska plinov, ki se razvijajo zaradi gnitja in drugih procesov na kožni površini.

TRAGEDIJA 50.000

GOLOBOV

Če se morje v bližini Londona nekoliko razburka, mečejo valovi na suho na stotine in stotine golobov — žrtve katastrofe, kateri je nedavno zapadlo 50.000 ptic te vrste. Angleški gojitelji golobov so namreč priredili tekmo z golobi čez Rokavski preliv in so v ta namen odpoteli v Francijo golobe, katere so pomalem izpuščali. Začetek tekme je bil dober. Vsi so si od prireditve obetali sijajen uspeh. Toda toliko obetajoči začetek tekme se je sčasoma spremenil v nesrečo. Še preden so golobi dosegli angleško obalo, so zablodili v gosto meglo, iz katere se jih je rešilo samo nekaj. Ostali so poginili in angleški gojitelji golobov imajo s to katastrofo veliko škodo.

Med tisoči golobov so bili tudi takšni, ki so predstavljali vrednosti do 750 dolarjev. Gojitelji so močno oškodovani, ker se je primerilo, da se pri nekaterih od 30 ptic, ki so jih poslali na tekmo, ni vrnila domov niti ena.

Istočasno kakor tekma golobov iz Francije v Anglijo se je vršila slična ptičja tekma iz Škotske na Angleško. Tudi ta prireditev je končala nesrečno za prireditelje ptic. Golobi so zašli takisto v meglo in so opadli pred ciljem. Tisti, ki so ga dosegli, pa so bludili cele dneve okrog in so končno vsi upehani in izmučeni prišli domov. Vendar je kazala ta prireditev dosti manjše izgube kakor tekma iz Francije v Anglijo.

Glavno krivdo za neuspeh prireditve valjbo prizadeti čimtelji na angleško zrakoplovno ministrstvo, češ, da je dalo na razpolago silno pomniljiva vremenska poročila, iz katerih se ni dalo sklepati na takšne usodne posledice.

Angleži pa so po pravici ogorčeni zaradi te nesreče. Njen pomen nam postane jasen šele tedaj, če pomislimo, da je na Angleškem kakšnih 10 milijonov iz svojih golobov. Vsako leto se vrše v tej deželi golobje tekme, na katerih razdelijo med zmagovalce do 500 tisoč nagrad. Velike železniške družbe v Angliji imajo za prevoz golobov posebne voze. Statistika tudi kaže, da se v Angliji vsako leto prevozi po železnicah nad 10 milijonov golobov. Kako razširjena in v pravem pomenu besede ljudska je reja te živali priča dejstvo, da se celo angleški kralj Jurij V. o sebnosti zanima za golobe, ter jih goji na svojem posestvu v Sandringhamu. Njegovi golobi so že ponovno pri javnih tekmah odnesli prve nagrade, kar je bilo kralju v največje zadoščenje.

SMRT IZ VESELJA NAD

SVIDENJEM

Na budimpeštanski postaji se je primerila tle dni nenavadna tragedija. 22 letni uradnik Karel Petricz je pričakoval pri vlaknu svojo mlado ženo, s katero se je po premagani velikih težav poročil pred nekaj meseci. Žena se je res pripeljala z vlakom, h kateremu je prišel Petricz na postajo, ko pa je izstopila in je pohitela proti njemu, je možu nenadoma postalo slabo in se je pričel tresti. V nekaj minutah se je zgrudil mrtve na tla. Poklicali so postajnega zdravnika, ki je ugotovil, da je Petricz zadela kap od prevelikega veselja nad svidenjem. Pokojnikova žena ima šele 19 let in je zelo ljubka prikazen.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA

JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH-SLOVENE READER)

Slovene name

\$2.—

Naredite ga pri

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York City

BABJA VAS

CLARA VIEBIG

39

Šlo je proti desetim zvečer — soparna, temna poletna noč; po lahnih podplatih je šla čez vežo.

Na nebu svetijo zvezde, medlo, da slednjič popolnoma izginejo za neprodinimi oblaki. Gore si je mogoče samo misliti; po večane v neskončnost, se stopijo v eno z oblaki, ki se dvigujejo na robu hribov in drzno gledajo v dolino. Kot črna roparska ptica z razprostrtimi peruti visi gozd nad vasjo, pripravljen, da pade in uboge prebivalce pokrije s svojim bremenom.

Samo iz nekaterih oken koč v Eifel-schmittu sijejo svetlobni žarki. Najbolj lepe žene že spe, manj lepe so še nekoliko delale. Počasi se je vlekel dan, zato je moral mrak nadomestiti. Dolgo ne bo več, ko se vrnejo možje.

V kaki koči je še katera prala za okni, ki so bila zagrnjena s starimi cunjami. V drugi hiši je zopet druga preteplala otroke iz jim ubijala v glavo, da morajo biti pridni, kadar pride oče ter je kričanje zadušila: tem, da jim je vrgla težko odejo čez glavo. Tam je zopet sedela mlada žena pri nemirno plapolajoči sveči in si je šivala rdečo podvezo za nogavice, ker je nameravala iti na ples.

V razpokah krhkega zidu so mrgoleli ščurki, in hlevih je mukala živina. Zaspano je meketala koza, mladič ji je nagajal, pes je godrnjal — nato vse tiho, zatopljeno v noč.

Slišati je bilo molk poletne noči.

Zdjaj pa se je pričelo nekaj gibati med grmovjem, ki je omejevalo ozko stezo do Moffartove koč. Ob grmovju je šumelo, in divje rastoče veje so prasketale.

Dve temni postavi previdno stopare po stezi; slišati je bilo zadušeno šepetanje in nato svarilen "pst, pst!"

V majhni razdalji se pomikate še dve postavi, radovedno se plazite zadej.

— Ali je res? — govori tiho Krumscheid svojemu spremljevalcu na ulu. — Ali ste prepričani o tem, gospod Schmitz? — Je žeš, Marija, Jožef naš Peterček!

— On je, — odgovori precej glasno in odločno Schmitzov glas. — Ali mislite da bi šel drugače naravnost v Wittlich in bi naznanil? Ta falot, osel —

— Pst! — svarita prva dva.

Prepozno! Že so se od znotraj odprla zadnja vrata Moffartove koč in svetli žarek posveti v temo. In sredi svetlobe se prikaže postava. — Peterček, — ki sklonjen poslušša in kot preplašena divja žival gleda na vse strani.

Možem zastane sapa, še bolj se stisnejo v grmovje.

— Kdo je tam? — zakliče Peter. Njegov glas je razburjen. — Prmaruha, kdo pa ro-pota tu okoli, da ne moremo —

— V imenu postave! — Z enim skokom stoji nadorožnik pred njim.

Po bliskovo se skloni Peterček in se hoče zmuzniti mimo orožnika, ki je nenadoma stal pred njim, kot bi vstal iz zemlje. Toda zastoj! Že ga drži drugi za vrat.

— Peter Moffart, v imenu postave! — ponovi nadorožnik še enkrat dostojanstveno.

Krik se izvije iz Petrovega grla, samo en krik, ki se je razlegel v noč, kot zvok trompete, ki je šel čez mirno vas, čez travnike in njive in je odmeval ob gorski steni. Kolena se mu šibe, sključen stoji na pragu svoje koč.

Toda zdaj se zopet vzravna. Njegov blede obraz nekoliko pordeči, z vso silo se iztrga nadorožnikovemu prijemu; orožnika i z Oberkeila pahne v stran in prične zmerjati:

— Kaj pa vendar pomeni to?! Ali je to izobrazba, človeka tako prestrašiti? Misliš sem, da so me roparji napadli. Kaj vendar hočete? Ha-o. — Sliši se, da bi zazdehal. — Ravno sem hotel iti spat; Jožek je zopet nekaj bolan. Ha-o-uh, — kako sem truden!

— Kar pustite te neumnosti, — pravi ostro nadorožnik. — Naprej, pokažite nam svojo koč!

— To vam kmalu razkažem — ha-ha! — Peterček se poredno zasmee. — Samo ena soba in nič več. Toda proč s salo, gospodje, kaj vendar hočete v moji sobi? Luca se ravno slači.

— Nič zato, — pravi oberkailski orožnik. — Naprej, hitro!

Peter se obotavlja, njegove oči se ozirajo na vse strani.

— Naprej! Orožnik mu pomoli pod nos revolver s šestimi naboji. — Naprej, v imenu postave.

Zaničljiv Petrov pogled zadene orožnika. Nato pa z največjo silo zatre svoj obup in pokaže z roko proti vratom rekoč: — Vstopite!

Moffart gre naprej in vsi vstopijo. Tu ni bilo mnogo videti. Žalostna luč je razsvetljevala prazne stene. Preplašena vsled ropota zunaj stoji Luca na pol siečena v sobi in gleda s široko odprtimi očmi može, ki so ravno kar prišli v koč.

Schmitz, ki je vstopil zadnji, se zgane, — gromska strela kakte roke je imela od rame o komolca! In kake prsi! Malo ga je bilo sram in vendar ni mogel gledati v stran.

— Ježeš, — zakliče Luca napol začudena, napol prestrašena. — Peterček, ali si neumen? Zakaj pripelješ te gospode?

Sramežljivo pobere obleko s tal in pri tem naglo pogleda oberkeilskega orožnika.

Orožnik pa nima sedaj nobenega pogleda za njo, temveč ima oči uprte samo v svojega predstojnika.

Nadorožnikov obraz je nepremičen. Pred njim bi moglo stati vse ženske sveta v samih srajčah; imel je sive lase; kaj ga je to brigalo?! Reče samo kratko: — Hišna preiskava! — In kot lovski pes se oberkeilski orožnik vrže v vse kote.

S sten potegne obleko in jo stresa, pogleda na ognjišče, brska po pepelu, leže na tla in zapiči svoje oči v vsak kot, skoči na posteljo, jo razgrne, išče po blazinah in prebode slavnico z bajonetom.

Z zaničljivim nasmehom in vendar s tiho bojaznijo ga gleda Peter. Stoji sredi sobe, roke mu leno vise ob telesu. Gorenje telo ima nekoliko sklonjeno, iz čela mu štrle oči, — vse je kazalo, kot da išče priložnosti, da bi pobegnil.

Toda pred vrata se je postavila mogočna Schmitzova postava. Poleg njega stoji Krumscheid. Tresoč se od jeze zakriči nad Peterčkom: — Enajst tolarjev! Enajst ponarejenih tolarjev! Ti lump, ti baraba! Tebe je preba obesiti — tako visoko kot gora. Goljuf prekleti, ti —

— Mir, zapove nadorožnik. — Krumscheid, nobenega zmerjanja! — Obrne se k oberkeilskemu: — Da mi jamčite za Mofferta. Ta dva gospoda bosta pazila na ženo. Zdjaj pa bom sam vse natančno preiskal! Pri tem pokaže na vrata v čumnatu, ki so bila zakrita s staro omaro.

Nek čuden glas pride iz Peterčkovih ust.

— Ali ste kaj rekli? — vpraša nadorožnik ter se na pragu še enkrat obrne. — Hej, Moffert?

Nobenega odgovora.

Majhno svetilko, ki jo je imel privezano ob pasu, prižge, jo dvigne in stopi v Petrovo delavnico.

Smrtno bled in z vrtečimi očmi stoji Peter kot priraščen k tlom. Na svojem vratu je čutil, kako ga drži orožnik, toda večji je bil strah pred onim ledenim prijemom strahu, ki mu je stiskal srce. V njegovi glavi je bila divja zmešnjava, iz katere se izvije samo ena misel: — Ničesar ne sme najti, ničesar!

V divji togoti škriplje z zobmi. Ali je našel kaj — ali ni našel ničesar?

V morečem strahu visi njegov pogled na vratih.

NADALJEVANJE SLEDI

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

POVESTI in ROMANI

Splošna Knjižnica:

(Nadaljevanje.)

St. 29. Tarzan sin opic90

Tarzan sin opic, trdo vez.....120

St. 31. Roka roko25

St. 32. Živeti25

St. 35. (Gaj) Salustij Krisp) Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 strani, broš.50

St. 36. (Ksaver Meško) Listki, 144 strani65

St. 37. Domače živali30

St. 38. Tarzan in svet1

Stev. 39. La Boheme90

St. 47. Misterij duše1

Stev. 48. Tarzanova živali90

Stev. 49. Tarzanov sin, trd vez120

St. 50. Silka De Graye120

St. 51. Slov. balade in romane80

St. 54. V metru1

St. 55. Namisljeni bolnik50

St. 56. To in onkraj Sotle30

St. 57. Tarzanova mladost, trd vez120

St. 58. Glad (Hamsun)90

St. 59. (Dostoevski) Zapiski iz mrtvega doma, I. del1

St. 60. (Dostoevski) Zapiski iz mrtvega doma, II. del1

St. 61. (Golar) Bratje in sestre75

St. 62. Idijot, I. del (Dostoevski)90

St. 62. Idijot, II. del90

St. 64. Idijot, III. del90

St. 65. Idijot, IV. del90

Val 4 deli2.35

St. 66. Kamela, skozi uho sivan-ke, veseloigra45

Slovenski plantelj II. sv.: Petrona povest, Moravsko sliko, Vojvoda Pero I. Perca, Črtilo2.50

Tigrovi zobje1

Tik za trdo70

Tatli, (Berki), trd vez75

Tri indijanske povesti30

Tumel, soc. roman1.20

Tumelki oddiha50

Turki pred Dunajem30

Tri legende o razpelo, trd vez65

Tisoč in ena noč:

I. svezek1.30

II. svezek1.40

III. svezek1.50

3 KNJIGE SKUPAJ3.75

Tisoč in ena noč (Rape)

več. mala izdaja1

Ugrabljeni milijonar1.20

V krempljih inkvizicije1.30

V robitvu (Matije)1.25

V gorskem zakolju35

V oklopniku okrog sveta:

1. del90

2. del90

OBA SKUPAJ1.60

Veliki inkvizitor1

Vera (Waldova), broš.25

Vojaka na Zalkanu, s slikami25

Vrnar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano75

Vrnar, (Rabindranath Tagore), broširano60

Volk spokornik in druge povesti.....1

trdo vezano1.25

Vojni, mir ali poganstvo, 1. sv.35

V posliv je tla, III. sv.35

Valentin Vodnika izbrani spisi20

Vodnik svojemu narodu35

Vodnikova pratika I. 192750

Vodnikova pratika I. 192850

Vodniki in prepovedi60

Zamislj smrti60

Zadnje dnevi nesrečnega kralja60

Za krulem, povest35

Zadnja kmečka vojaka75

Zadnja pravda, vez70

Zgodovina o nevidnem človeku35

Zmaj iz Bosne70

Življenje slov. trplina, izbrani spisi

Aleksvec, 3. sv. skupaj1.50

Zlatokopi30

Želini naše Koprnele45

Zlata vas50

Zmote in konec gšč. Pavle45

Zbirka narodnih pripovedk:

I. del40

II. del40

Znamenje Mirih (Doyle)60

Zgodovinske anekdote30

Z ognjem in mečem3

Zlotin in kazen:

I. in II. svezek1

vezana1.25

Zgodbe Napoleonevoga huzarja60

vezana1.40

Trpljenje ljubezni

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

27

(Nadaljevanje.)

14. poglavje.

— Da bi saj že bil zopet četrtlet! — si je misljal Erika. Svinčeno težko so se vlekli dnevi. Skrbela je zase in skušala je na nič misliti, da izbriše zadnje sledove svoje bolezni. Zopet je hotela lepo izgledati.

In ko je konečno prišel daan, se z največjo skrbjo obleče. Imela je novo obleko, katero dr. Grom se ni videl — lahno sive barve, z zobčastimi našivi, kar je zelo povzdignilo lepoto njenega stasa.

S podobo v ogledalu je mogla biti zadovoljna — pazno se je ogledovala in pri strogem opazovanju našla, da se more pokazati tudi pred najbolj stroge oči.

Ko si potisne na glavo svileni klobuk s peresi rajčice, postoji za trenutek v premišljevanju — ali ne bi odpovedala in ostala doma. Njen ponos ji je to zapovedoval. Toda njeno srce in njeno hrepenenje je bilo večje in posebno še zahtva, da se pojasni, od kod ta nepojasnjena, ne razumljiva odtujenost med njima.

Nikdar še ni težje šla po stopnicah do njegovega stanovanja kot danes. Vedno je imela občutek, da bi se vrnila. Konečno stoji pred njegovo sprejemno sobo. Vrata so bila še zaprta. Nobenih nepotrepljivih rok, ki bi ji že prej odprla vrata. Mora pozvoniti. In zopet omahovanje, predno bojazljivo pritisne s prstom beli gumb. Zvonec je zazvonil samo tiho, boječe in Erika se strese.

Njeno srce je plahutalo kot plaha, vjeta ptica. Konečno se odpro vrata in tedaj stoji pred njo njen ljubi; in srce ji utripa še močnejše, da ni mogla izgovoriti nobene besede.

Rado ji poljubi roko.

— Hvala ti za tvoj prihod, Erika!

— Erika —! Ne planinska roža, kot jo je navadno klicali?

In nobenega poljuba na usta? O, vse te majhne in vendar tako pomenljive podrobnosti, kako, težko in razočarano so ji padale na srce!

— Ali ne bi odločila?

— Nimam mnogo časa.

— Vendar pa toliko, da mi boš pri skodeljici čaja povedala, kako se počutiš in kako si se imela na letovišču.

Uljudno in kot najbolj tuj gospod ji pomaga sleči jopič. Pri tem ni bilo nobene sladke besede, nobene ljubeznivosti.

Stopita v sobo — v sobo, ki je skrivala toliko njenih spominov.

— Ali nisi nekaj izpremenil? — ga vpraša, ko se ozre po sobi.

— Miza —

Težka, hrastova miza, ki je prej stala sredi sobe na težki perzijski preprogi, je bila potisnjena v kot, kar se ni prav nič prilegalo z drugim pohištvo. Toda Ivanka Tičarjeva je tako hotela, ker ji je bila pri plesanju na poti. Kajti rada je plesala za Rado, da je nato dobila plačilo — njegovi darovi so ji bili vedno dobrodošli.

Kot navadno je Erika skuhal čaj. Na prevozni mizi je našla vse, kar je potrebovala. Pazljivo, s hladno čistimi očmi gleda njene kretnje. Videl je tudi njeno razburjenost, ki jo je tresla in jo hotela stisniti. Njen glas je bil negotov, ko mu na njegovo vprašanje popisuje svojo bolezen.

— Zda mi je zopet dobro.

— Zdi se mi, da si še nekoliko utrjena. Ali pa je barva obleke, vsled česar si tako blede.

— Ali ti ne ugaja?

— Oja, da, obleka je zelo lepa. To je tvoj dobri, mirni okus, — s pogledom preleti njeno postavo — ali nisi postala močnejša?

Živahno ga zavrne: — Motiš se, Rado. Čelo slušala sem za nekaj funtov. — Nobena žena ne sliši tega rada.

Čaj je bil gotov. Zanj pripravi skodeljico dišeče pijače po njegovem okusu. Udobno sedeč na svojem stolu, uljudno vzame iz rok čaj.

Bilo je kot vedno in vendar vse drugače. Govorila sta o različnih stvareh. Ko mu pripoveduje o nekem veseljem doživljanju, se sama nasmeje. In vendar so ji tičale solze v grlu in jo davile. Toda njena družabna izkušnja ji pride na pomoč, da se je mogla premagati, četudi so bili njeni živci napeti, da bi skoro počili.

Poteklo je pol ure; težke pol ure. Erika pogleda na zapestno uro.

— Zda pa moram iti, ker imam še marsikaj preskrbeti. — Kako boječe je to rekla!

— Ali se ti tako mudi? — Rado pogleda skozi okno. — Pogled, kako naglo se je stemnilo. Takoj bo pričelo deževati ali snežiti in mokra boš. Lepo pomladansko vreme! Izgleda, kot bi hotel vs. Peter ponesrečeno zimo nekoliko popraviti. Zimski športniki niso imeli mnogo od letošnje zime.

Z velikimi očmi ga pogleda. Njene ustnice se tresejo. Ali je bila zato tukaj, da se bi razgovarjala o vremenu?

Erika vstane in pogleda skozi okno.

— Seveda — vreme ni posebno vabljivo. Polagoma že sneži — ali vidiš velike snežinke? Bom pa nakup potrebnih preločila na jutri. Grem rajši naravnost domov —

— Če si pametna, Erika! Kajti mokre noge bi ti mogle dvojno škodovati.

Ko stoji od okna, se postavi tik poleg njega in se dotakne njegove rame. Rado čuti, da se ji telo trese in da je polna edine želje, da je njegova. Toda v njem se ne zbudi nobena želja, da bi nekdanj tako ljubljen ženo pritisnil na prsi. Ostane hladan; vse je bilo v njem mrtvo za njo; utonilo je v kipeči strasti za drugo —

— Rado! — Kot dih pada tiho njegovo ime z njenih ustnic. — Rado — s solzami obteženimi očmi išče njegove oči. Njene ustnice se približajo njegovim, da je čutil dihanje na licih in so njeni lasje gladili njegovo čelo.

Kako požljivo je čakala, da bi jo poljubil! Sam je moral to čutiti!

Erika se lahno pogladi po svojih plavih, skrbno počesanih laseh. Nasloni se na njegove prsi in zapre oči, pričakujoč njegovega poljuba.

Nenkrat pa mesto tega začuti skelečo bolečino: Rado ji je izpulil las.

— Opazil sem bel las, Erika. Odpusti mi majhno bolečino, ki sem ti jo prizadel. Toda bel las v plavih laseh me je motil — reče smeje.

Vsaka barva izgine iz njenih lic. Prebledi doli do ustnic. Kot v motici zatisne oči — o, dobro ga je razumela!

Kako je peklo to ponižanje, ko ga je prosila za poljub, pa ga ni dobila! Od bolečine bi mogla glasno krikniti. Toda mora se premagovati.

— Samo en bel las, Rado! Tukaj pogled; jih je še več! — pravi z bolestnim nasmehom in z veliko bolestjo potisne lase s senč ter kaže na posamezne bele niti. — Da, staramo se, to vidim!

— Erika, res se nimaš vzroka pritoževati se. Saj skoro izgleda, kot bi s svojo mladeniško zunanostjo hotela koketirati s svojo stasostjo? Nikdo ti ne bi prisodil.

V velikih, vodenih kosmih pada sneg. Zelo slabo vdeme je bilo, da se je v lepo zakurjeni sobi v prijetni družbi zdelo človeku dvakrat prijetnejše.

Eriko je gnalo proč. Pod nogami so ji gorela tla. Vendar pa jo je s tisoč vzmi držalo nazaj, ker je hotela biti na jasnem in vendar ni imela dovolj poguma za prvo besedo — tega se je bala.

Le s težavo se vleče pogovor med njima. Že davno je imela občutek, da njena navzočnost ni zaželjena in celo nadležna in to jo je trilo. In vendar se ni mogla odločiti, da bi šla.

S svojim hladnim in zaprtim obrazom, kadeč eno cigareto za drugo, je sedel Rado, tako da je bila soba polna sivomodrega dima. Rado zadušil zdehanje. Erika je videla popolnoma jasno. O, kako jo je to ponižavalo — zdehati se, ko je bila pri njem!

Mogla bi se vreči nanj; zgrabila bi njegov ljubljani obraz z obema rokama in bi ga oko v oko vprašala:

— Zakaj si postal žaljivo brezbrizen za mene? Kaj sem ti naredila?

Rado pogleda na uro. Erika opazi. Kot sunek ji gre skozi srce — tega prej ne bi bil nikdar napravil.

— Ali te motim? — vpraša Erika. — Gotovo moraš še delati?

— Nič posebnega! Toda kakor veš, sem vedno zelo zaposlen —

— In zaradi mene si se sedaj zamudil! — Jaz sem te zadrževala!

— O, prosim! — in zamahne z roko

Napetost v njegovi notranjosti postane neznosna. Zbrala je ves svoj pogum. Vstane in stopi predenj.

— Rado!

Skoro se je prestrašila svojega lastnega glasu, tako hripav je bil.

(Dalje prihodnjič.)

MED NORIŠNICO IN GILJOTINO

Ko so Gorgulovu prečitali smrtno obsodbo, je zaklical, da želi čim prej umreti. V zadnjem hipu je pa le podpisal prošnjo za pomilostitev in tako se je usmrtil zavekla. Psihijatri si še sedaj niso na jasnem, ali je Gorgulov pri zdravi pameti ali blazen. Trije znameniti psihijatri so se pred oblikovanjem izjavili, da dvomijo, da bi bil Gorgulov pri zdravi pameti. V pismu, ki ga je poslal glavni psihijater dr. Legrain Gorgulovu, mu zagovarja, da dr. Legrain pravi, da ni nobenega dvoma, da je Gorgulov blazen. Tik pred atentatom je mnogo pil, naslednjega dne je bil napol trezen in to je stanje, ki v njem vsi pijanci-zločinci stori svoje zločine. Gorgulov je bil avtomat, ki ni mogel odgovorjati za svoje dejanje.

Tako to mučno vprašanje še vedno ni rešeno. Postaja pa tem mučnejše, ker je odvisno od njega človeško življenje. Zagovornik Gorgulova Geraud je izjavil pred poroto: — Dan po usmrtni bo mo vedeli, kdo je imel prav, jaz ali državni tožilec, ali dr. Legrain ali dr. Truelle. Slednji namreč trdi, da Gorgulov sicer kaže nekatere znake abnormalnosti, ki bi mogli biti pri Francozu sumljivi, dočim jih pri Rusih lahko opazimo tudi, če so popolnoma normalni. Vprašanje, ki nanj niso mogli odgovoriti, naj bi torej dobilo odgovor šele pod prosekatorjevimi rokami. Lajku se zdi nekam čudno, da se da duševna bolezen človega ugotoviti šele, ko ga ni več med živimi. Dr. Paul, ki naj bi Gorgulovo truplo obduciral, je pa izjavil, da more prosekator ugotoviti duševno bolezen samo v primeru, če so v možganih dotičnega človeka težke anatomske-patološke poškodbe.

Dočim o Gorgulovu razpravljajo pravniki, psihijatri in prosekatorji, pa sedi on v celici na smrt

NEBOTIČNIK IZ STEKLA

Znani arhitekt Le Corbusier je zgradil za ruski komisariat za svetlobno industrijo v Moskvi nebotičnik iz posebne vrste stekla. Steklo je takšne kakovosti da razpršuje sončne žarke, kar povzroča, da ne trpe stanovanke zgradbe polni nobene vročine. Namestu steklenih stopnic ima Corbusierova palača dvigala.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

VZROKI NESREČ PRI KOPANJU

Kopanje in plavanje imata svoje nevarnosti ki jih je treba poznati, da se izogneš nesrečam. Običajno menimo, da povzroča smrt zaradi utopitve srčna kap, a ne redko je pravi vzrok povsem druge.

Malokomu je znano, da je n. pr. luknja v bobniču zelo nevarna plavalna. Skozi takšno luknjo lahko pride mrzla voda v ušesno duplino, kar razdraži organe notranjega ušesa, plavavci izgubijo čut za ravnotežje, napade ga omotica in utone.

Mnogi so ljudje, ki ne vedo, da imajo takšno luknjo v bobniču, ki jim lahko pripomore tudi do vnetja v srednjem ušesu. Zato ni pretirana skrb, če si damo preiskati uho, preden se spravimo v vodo. A kdor se noče navzlic luknji v bobniču odpovedati užitek vodu, naj si uho zamaši z vato in naj uporablja vrhu tega gumasto čepico, ki zakriva ušesa.

Včasih komaj opazne bolezni srca in krvnega obtoka so isto tako zahtevale že mnogo žrtve pri kopanju in zato bi se moral dati vsakdo vsaj enkrat v letu zdravniško preiskati.

Veliko vlogo pri nenadnih smrtnih primerih imajo živčni napadi in refleksi učinki. Tako se dogaja, da se mladi, zdravi ljudje takoj po skoku v vodo ali po prvih zamahih pogreznijo brez glasu. Nenaden strah, da utegneš utoniti, pomanjkanje duševne prisotnosti in drugi duševni vzroki so lahko povod za utonitev.

Mišični krči, zlasti krči v mečah, so znan vzrok za nesreče pri kopanju. Večinoma pa grozi smrt le ljudem, ki se preveč prestrašijo in razburijo, hladnokrvno zdrževanje v vodi večinoma pomaga, da krči kmalu preneha, zato bi s emoral vsakdo naučiti mirnega ležanja na vodni površini, kar nikakor ni težko.

Stanje kože tudi ni majhen vzrok za srečo in nesrečo v vodi. Če je koža pregreta, tem večji je reflektni dražljaj mrzle vode in tem prej se lahko primeri krč ali kaj podobnega. Zato bi se moral vsakdo najprvo ohladiti na zraku ali pod prho, preden zaupa svoje življenje vodi.

SMRT PAPEŽA BORGJE

Iz ostaline Ludwiga Pastorja, znanega zgodovinarja papežev, bodo v najkrajšem času objavili važne zgodovinske dokumente, ki se nanašajo posebno na življenja tega cerkvenega poveljavarja, se bodo s priobčitvijo Pastorjevih listin docela razpršile. Med drugim dokazuje Pastor, da ni umrl ta papež zaradi zastrupljenja, kakor se je trdilo doslej, ampak za čisto navadno malarijo.

TISOČLETNA ŽITNA ZRNA

V neposredni bližini Budimpešte, v občini Budakalasz izkopavajo starinoslóveci neke starine. Pri tem delu so kopači našli na trdnjavski pas nekdanjega, v Panoniji umrlega panonskega cesarja Valentinijana. V 16 m visokem stolpu so našli med ostanki pepela precej pšenicega in rženega zrna, ki je ležalo tam poldrugi tisoč let ne da bi izgubilo svojo življenjsko silo.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILNA ZA PO-TOVANJE

SHIPPING NEWS

26. avgusta:
Conte Blancamano v Genovo
Homeric v Cherbourg
Westernland v Havre

27. avgusta:
De France v Havre
Minnawaska v Cherbourg
Rotterdam v Cherbourg in v Boulogne sur Mer

30. avgusta:
Levathan v Cherbourg
Lafayette v Havre
Pres. Harding v Cherbourg in v Hamburg

31. avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genovo

1. septembra:
General v Stuelen v Bremen
New York v Cherbourg in Hamburg

2. septembra:
Paris v Havre
Minnatanka v Havre

3. septembra:
Vendémur v Boulogne sur Mer

6. septembra:
VULCANIA v TRST

7. septembra:
Majestic v Cherbourg
Manhattan v Havre

8. septembra:
Berengaria v Cherbourg
Dresden v Cherbourg in Bremen
Albert Balin v Cherbourg in Hamburg

9. septembra:
Europa v Cherbourg in v Bremen
France v Havre
Pennland v Havre

10. septembra:
Conte Grande v Genovo
Statendam v Boulogne sur Mer
Champlain v Havre
St. Louis v Cherbourg in Hamburg

11. septembra:
Pennland v Havre

13. septembra:
Columbus v Cherbourg in v Bremen

14. septembra:
De France v Havre
Mauritania v Cherbourg
Pres. Roosevelt v Havre

15. septembra:
Bremen v Cherbourg in v Bremen
Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

16. septembra:
Olympic v Cherbourg
Minnawaska v Havre

17. septembra:
Aquitania v Cherbourg
Rochambeau v Havre
Vendémur v Boulogne sur Mer
Augustus v Genovo

20. septembra:
Levathan v Cherbourg

21. septembra:
Paris v Havre

22. septembra:
Statendam v Cherbourg in v Bremen
Deutschland v Cherbourg in v Hamburg

23. septembra:
Majestic v Cherbourg
Westernland v Havre

24. septembra:
SATURNIA v TRST
Lafayette v Havre
Rotterdam v Cherbourg sur Mer
Cleveland v Cherbourg in v Hamburg

25. septembra:
Europa v Cherbourg in v Bremen
Westernland v Havre

28. septembra:
Pres. Harding v Havre

29. septembra:
Berengaria v Cherbourg
Gen. v Stuelen v Bremen
New York v Cherbourg in v Hamburg

10. septembra:
Homeric v Cherbourg
Minnatanka v Havre

1. oktobra:
De France v Havre
Bremen v Cherbourg in v Bremen
Minnawaska v Cherbourg in v Hamburg
Roma v Genovo
Vendémur v Boulogne sur Mer

POCENI, UDOBNO in HITRO

bodo potovali v stari kraj in Sin-

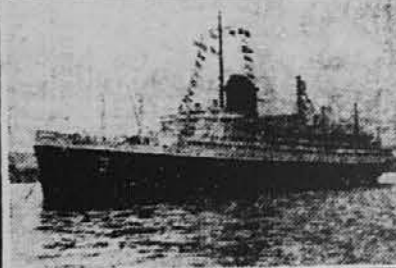
venci, ki se bodo udeležili

JESSENSKEGA IZLETA

na najpočnejšem, najudobnejšem in

najmodernejšem parniku

Francoske Linije

POZIV NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslano jim opomine prosimo, da po možnosti takoj poravnajo naročnino. Ko mur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, bomo primorani vstaviti nadaljno pošiljanje lista.

Uprava "Glas Naroda"

"CHAMPLAIN"

4. Oktobra t. l.

NIZKE CENE III. RAZREDA

De Havre samo \$ 69.50
Zoloznica Havre do Ljubljane 14.75
De Havre in nazaj samo 123.00
De Ljubljane in nazaj samo 159.00
(Dve več dodatno.)

Za vsa pojasnila o parniku, potnih listih, plovilih, itd. pišite takoj na:

LEO ZAKRAJŠEK

General Travel Service

1359 Second Ave., New York, N. Y.

ali pa na

French Line

19 State Street, New York

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPIŠI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN